

**ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ФІНАНСОВО-ПРАВОВИЙ КОЛЕДЖ»**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Директор «Фінансово-правового коледжу»
Губанова (Тамара Губанова)
«26» серпня 2021 року

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА»**

для студентів

галузь знань **07 Управління та адміністрування**
спеціальність **072 Фінанси, банківська справа та страхування**
освітній рівень **фаховий молодший бакалавр**
освітня програма **«Фінанси, банківська справа та страхування»**
вид дисципліни **обов'язкова**

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2021/2022
Семестри	шостий
Кількість кредитів ECTS	чотири
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	іспит

Викладач: Кузьома О.Ю.

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» __ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» __ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2021

Розробники:

Делас Віталіна Анатоліївна,

кандидат економічних наук, викладач кафедри загальноекономічних дисциплін

Схвалено науково-методичною комісією Фінансово-правового коледжу

Протокол № 1 від «26» серпня 2021 року

Голова науково-методичної комісії

(підпис)

(Ростислав Рябий)

ВСТУП

1. Мета дисципліни: засвоєння студентами теоретичних знань про основи й закономірності розвитку міжнародної економіки та міжнародних економічних відносин, набуття навичок аналізу зовнішньоекономічної політики України у процесі її інтеграції в сучасні світогосподарські структури.

2. Попередні вимоги до опанування навчальної дисципліни: Для вивчення дисципліни необхідні знання з предметів «Економічна теорія» та «Історія економічних вчень». Вона є базовою для вивчення таких спеціальних дисциплін як «Макроекономіка», «Підприємництво», «Державне регулювання економіки», «Економіка підприємства», «Економіка праці», «Проектний аналіз».

3. Анотація навчальної дисципліни. Навчальна дисципліна «Міжнародна економіка» – міждисциплінарний курс, що сфокусований на вивчення економічних відносин між державами, їх угрупованнями, міжнародними економічними організаціями та окремими економічними суб'єктами, що знаходяться в різних країнах. В ХХІ сторіччі глобальні трансформації охоплюють всі сфери людської життєдіяльності. Інтернаціоналізація продуктивних сил, вихід за національні кордони людського та фінансового капіталу, торгівля товарами та послугами, формування глобальних ринків справляють вирішальний вплив на політичні процеси, соціальну мобільність і міжкультурний діалог. Міжнародна економіка набуває ознак глобальної. Підвищується роль національних економік як ключових гравців на глобальному економічному полі. Конкуруючи з транснаціональними корпораціями, як новими глобальними економічними суб'єктами, національні економіки інтегруються в могутні регіональні угруповання, а національні держави утворюють міждержавні та наддержавні організації та інститути. В умовах економічної глобалізації «без кордонів» підвищується відповідальність національних держав за реалізацію ефективної економічної політики, яка б, з одного боку, забезпечувала реалізацію конкурентних переваг країни, використання позитивів глобалізації в національних інтересах, а з іншого, — запобігала її негативам і «провалам».

4. Завдання вивчення дисципліни: озброїти студентів знаннями щодо сутності міжнародної економічної системи та закономірностей її розвитку; навчити аналізувати і оцінювати політико-правове, економічне, соціально-культурне середовище міжнародних економічних відносин та інфраструктуру міжнародної економічної діяльності; озброїти студентів методами і механізмами сучасної системи регулювання міжнародних економічних відносин;

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1 - знати; 2 - вміти; 3 - комунікація; 4 - автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1.	<i>Знати:</i> закономірності розвитку світового господарства, основні риси сучасної міжнародної економіки; критерії класифікації країн за рівнем соціально-економічного розвитку, загальні характеристики соціально-економічного розвитку промислово розвинених країн, а також країн, що розвиваються, та країн із перехідною економікою;	<i>Лекція, семінарське заняття, самостійна робота студента</i>	<i>Експрес опитування, тестування, модульна контрольна робота, наукова робота, підсумковий контроль</i>	10%
1.2.	<i>Знати</i> етапи розвитку світової валютної системи та напрями її сучасної трансформації, режими встановлення валютних курсів, причини і наслідки курсових коливань, методи державного регулювання валютного курсу;	<i>Лекція, семінарське заняття, самостійна робота студента</i>	<i>Експрес опитування, тестування, модульна контрольна робота, наукова робота, підсумковий контроль</i>	10%
1.3.	<i>Знати</i> закономірності міжнародної економічної інтеграції, особливості інтеграційних процесів у різних регіонах світу, механізм участі України в інтеграційних угрупованнях;	<i>Лекція, семінарське заняття, самостійна робота студента</i>	<i>Експрес опитування, тестування, модульна контрольна робота, наукова робота, підсумковий контроль</i>	15%
1.4.	<i>Знати</i> принципи	<i>Лекція,</i>	<i>Експрес</i>	10%

	функціонування міжнародних економічних організацій; ознаки, причини та наслідки глобалізації, глобальні проблеми сучасності;	семінарське заняття, самостійна робота студента	опитування, тестування, модульна контрольна робота, наукова робота, підсумковий контроль	
2.1.	Вміти досліджувати вплив географічних, природно-кліматичних, правових, політичних, соціокультурних факторів на розвиток міжнародних економічних відносин та ведення міжнародного бізнесу;	Лекція, семінарське заняття, самостійна робота студента	Експрес опитування, тестування, модульна контрольна робота, наукова робота, підсумковий контроль	10%
2.2	Аналізувати показники участі країни в міжнародній торгівлі; оцінювати наслідки застосування різноманітних методів міжнародної торгової політики;	Лекція, семінарське заняття, самостійна робота студента	Експрес опитування, тестування, модульна контрольна робота, наукова робота, підсумковий контроль	10%
3.1.	Брати участь в обговореннях дискусійних питань та вирізняти ситуації, у яких необхідно застосовувати правові важелі регулювання міграційних процесів;	Семінарське заняття, самостійна робота студента	Експрес опитування, тестування, модульна контрольна робота, наукова робота, підсумковий контроль	15%
4.1	Організовувати та брати участь у наукових дискусіях та користуватися сучасною науковою літературою, статистичними	Лекція, семінарське заняття, самостійна робота студента	наукова робота	10%

	довідниками, електронними джерелами інформації.			
4.2	Отримати здатність до подальшого навчання, наукової роботи, самостійного опрацювання тем, що пов'язані з еволюцією економічних інститутів, виходячи із реальної економічної, політичної, соціальної ситуації в країні та міжнародному просторі.	Самостійна робота студента	наукова робота	10%

6.1 Форми оцінювання студентів

- семестрові форми оцінювання:

1. експрес опитування – від 1 до 5 балів;
2. тестування – від 1 до 7 балів;
3. наукові роботи – від 1 до 10 балів;
4. модульні контрольні роботи – від 1 до 10 балів за кожен (всього: від 1 до 30 балів);

Максимальний бал, який може бути отриманий студентом за семестр складає 40 балів. Передбачені форми семестрового оцінювання сумарно не можуть перевищувати 40 балів.

- підсумкове оцінювання:

1. **письмовий іспит** (в VI семестрі) – від 20 до 60 балів

Таким чином, набір балів відбувається:

	ЗМ1	ЗМ 2	іспит	Підсумкова оцінка
Мінімум	12	12	36	60
Максимум	20	20	60	100

Максимальна підсумкова оцінка за цю дисципліну може становити 100 балів. Студент може отримати на заліку та іспиті максимально 60 балів до яких додаються бали отримані студентом під час семінарських занять відповідного семестру. Для отримання загальної позитивної оцінки з дисципліни оцінка за залікову та іспитову роботу не може бути меншою 36 балів. У випадку коли студент на заліку чи іспиті набрав менше 36 балів, останні не додаються до семестрової оцінки (незалежно від кількості балів, отриманих під час семестру), у відомості в колонці «бали за залік/іспит»

ставиться «0», а в колонку «результуюча оцінка» переноситься лише кількість балів, отриманих під час семестру.

6.2 Організація оцінювання:

Види поточного контролю обираються викладачем, який веде семінарські заняття, за погодженням з лектором та у відповідності з даною програмою. Видами поточного контролю можуть бути: експрес опитування, тестування, наукова робота, модульні контрольні роботи.

При поточному контролі під час семінарських занять оцінці підлягають: рівень знань, продемонстрований студентом у відповіді, активність при обговоренні питань семінарського заняття, систематичність роботи на заняттях, результати виконання домашніх завдань.

Викладач, який проводить семінарські заняття, виставляє у визначений термін кількість набраних з поточного контролю балів і заносить їх у відповідні документи обліку успішності студентів. У випадку відсутності студента на семінарському занятті з поважних причин, він може відпрацювати пропущене заняття в позааудиторний час (час консультацій викладача), шляхом усного опитування, тестування, підготовки наукової доповіді. За результатами відпрацювання пропущеного заняття з поважних причин викладачем нараховуються бали. За невідпрацьовані заняття бали не нараховуються.

Дисципліна викладається у чотирьох семестрах. За 5 днів до початку екзаменаційної сесії у кожному з семестрів викладач, який веде семінарські заняття, припиняє приймати відпрацювання. Заняття пропущені та не відпрацьовані студентом у першому семестрі не допускаються до відпрацювання в другому семестрі.

Для студентів, які упродовж навчання не досягли мінімального порогового рівня оцінки (60% від максимально можливої кількості балів), проводиться заключна форма роботи, максимальна оцінка за яку не може перевищувати 40% підсумкової оцінки (до 40 балів за 100 – бальною шкалою). Для отримання максимальної оцінки за результатами заключної форми роботи (40 балів за 100 – бальною шкалою) студент має успішно скласти не менше 2-х семестрових форм оцінювання, які визначаються викладачем, проявити високий рівень результатів навчання.

Максимальний бал, який може бути отриманий студентом за підсумком навчання протягом семестру складає 40 балів. Мінімальний бал, який має бути отриманий студентом за відповідними формами оцінювання складає 24 бали.

Викладач, який веде семінарські заняття, має право звернутись до декана юридичного факультету про не допуск до підсумкового оцінювання студента, якщо під час семестру він не досяг мінімального порогового рівня оцінки (24 бали) тих результатів навчання, які не можуть бути оцінені під час підсумкового контролю. Про недопуск студента до підсумкового оцінювання викладач має подати в деканат юридичного факультету подання з графіком можливих відпрацювань не пізніше, ніж за 10 робочих днів до початку

періоду складання заліків. Для студентів, які упродовж навчання протягом семестру не досягли мінімального порогового рівня оцінки (24 бали) і, як результат, не допущені до складання підсумкової форми контролю (залік/іспит), проводяться відпрацювання у формі, яка передбачена робочою програмою, максимальна оцінка за які не може перевищувати кількості балів, що дорівнює різниці між мінімальним пороговим рівнем оцінки (24 бали) та фактичною кількістю балів, що отримані студентом за всіма формами поточного контролю.

Якщо студент за підсумком відпрацювань не досяг мінімального порогового рівня оцінки (24 бали), викладач, який веде семінарські заняття і приймав відпрацювання, звертається до декана юридичного факультету з поданням в якому фіксує невиконанням студентом індивідуального навчального плану.

За результатами складання підсумкової форми контролю (заліку/іспиту) студент може отримати максимально 60 балів.

Підсумкова оцінка за навчальну дисципліну формується шляхом додавання кількості балів, отриманих протягом семестру, та кількості балів, отриманих за підсумковою формою контролю (залік/іспит) і така сума балів не може бути меншою за 60 балів.

6.3 Шкала відповідності оцінок

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій, семінарських занять та самостійної роботи

№	Тема	Кількість годин, у тому числі		
		Лекції	Семінарськ і заняття	Самостійна робота студентів
Змістовний модуль 1.				
	Тема 1. Вступ до міжнародної економіки	4	4	3
	Тема 2. Міжнародна економічна система	2	2	4
	Тема 3. Національні економіки та їх взаємодія	2	2	4
	Тема 4. Міжнародна економічна діяльність	2	2	3
	Тема 5. Світовий ринок товарів і послуг	2	2	4
	Тема 6. Міжнародна торгова політика	2	2	3

Тема 7. Міжнародний науково-технологічний обмін	2	2	3
Тема 8. Світовий фінансовий ринок	2	2	3
Модульна контрольна робота			
Змістовний модуль 2.			
Тема 9. Прямі інвестиції та міжнародне співробітництво	2	2	3
Тема 10. Світова валютна система	2	2	3
Тема 11. Платіжний баланс та макроекономічна рівновага	2	2	3
Тема 12. Міжнародна міграція робочої сили	2	2	3
Тема 13. Інтеграційні процеси у світовій економіці	2	2	3
Тема 14. Міжнародна регіональна інтеграція	2	2	3
Тема 15. Європейська економічна інтеграція	4	4	3
Модульна контрольна робота			
Всього :	34	34	48

Загальний обсяг 120 год., в тому числі:

Лекцій – **34 год.**

Семінари – **34 год.**

Консультації – **4 год.**

Самостійна робота – **48 год.**

9. Рекомендовані джерела:

Основна

1. Герасимчук В. Г. Міжнародна економіка : навчальний посібник / В. Г. Герасимчук, С. В. Войтко. – К. : Знання, 2009. – 302 с. – (Вища освіта XXI століття).

2. Киреев А. П. Международная экономика : в 2 ч. : учебное пособие для вузов / А. П. Киреев. – М. : Международные отношения, 2016. – Т. 1. – 416 с.

3. Міжнародна економіка: в питаннях та відповідях : навчальний посібник Ю. Г. Козак, В. В. Ковалевський, К. І. Ржепішевський та ін. – К. : Центр навчальної літератури, 2004. – 676 с.

4. Міжнародна економіка : навчальний посібник / Міністерство освіти і науки України, Національна академія управління ; ред. В. Є. Сахаров. – К. : Ін Юре, 2008. – 432 с.

5. Міжнародна економіка : навчальний посібник / ред. С. В. Фомішин. – Львів : Новий світ-2000, 2012. – 448 с. – (Вища освіта в Україні).

6. Міжнародна економіка : навчальний посібник / Ю. Г. Козак, Д. Г. Лук'яненко, Ю. В. Макогон та ін. – Вид. 2-ге, перероб. та доп. – К. : Центр навчальної літератури, 2015. – 672 с.
7. Міжнародна економіка : навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. / А. М. Поручник, Я. М. Столярчук, О. Д. Павловська та ін. ; за ред. д-ра екон. наук, проф. А. М. Поручника. – К. : КНЕУ, 2005. – 160 с.
8. Міжнародна економіка : підручник / КНУ ім. Тараса Шевченка; ред. А. П. Румянцев. – 3-тє вид., перероб. і доп. – К. : Знання, 2006. – 479 с.
9. Міжнародна економіка : підручник / Мін-во освіти і науки України ; ред.: Ю. Г. Козак, Д. Г. Лук'яненко, Ю. В. Макогон. – 3-тє вид., доп. І перероб. – К. : ЦУЛ, 2009. – 560 с.
10. Міжнародна економіка / ред. Ю. Г. Козак. – 2-ге вид., перероб і доп. – К. : ЦУЛ, 2008. – 1118 с.
11. Одягайло Б. М. Міжнародна економіка : навч. посіб. / Б. М. Одягайло. – 2-ге вид., випр. і доп. – К. : Знання, 2006. – 407 с.

Додаткова

12. Глобалізація і безпека розвитку : монографія / О. Г. Білорус, Д. Г. Лук'яненко [та ін.]. – К. : КНЕУ, 2001.
13. Дэниелс Д. Международный бизнес: внешняя среда и деловые операции ; пер. с англ. / Джон Д. Дэниелс, Ли Х. Радеба. – М. : Дело ЛТД, 1994. – 784 с.
14. Економіка зарубіжних країн : підручник. – 2-ге вид. / А. С. Філіпенко, В. А. Вергун, І. В. Бураківський [та ін.]. – К. : Либідь, 1998.
15. Козик В. В. Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / В. В. Козик, Л. А. Панкова, Н. Б. Даниленко. – 4-те вид., стер. – К. : Знання-Прес, 2003. – 406 с.
16. Кордон М. В. Європейська та євроатлантична інтеграція України : навчальний посібник / М. В. Кордон. – 2-ге вид. – К. : ЦУЛ, 2010. – 172 с.
17. Липов В. В. Міжнародна економіка: світова економіка та міжнародні економічні відносини : навчально-практичний посібник. Модуль І: Світова система господарювання / В. В. Липов ; Мін-во освіти і науки України. – К. : Професіонал, 2008. – 368 с.
18. Лук'яненко Д. Г. Економічна інтеграція та глобальні проблеми сучасності : навчально-методичний посібник / Д. Г. Лук'яненко. – К. : КНЕУ, 2005. – 206 с.
19. Международные валютно-кредитные и финансовые отношения : учебник /под ред. Л. Н. Красиной. – 3-е изд., перераб. и доп. – М. : Финансы и статистика, 2007. – 576 с.
20. Міжнародна економіка : навчальний посібник / Мін-во освіти і науки України, Одеський держ. економ. ун-т ; ред. Ю. Г. Козак. – К. : АртЕк, 2002.
21. Міжнародні економічні відносини. Система регулювання міжнародних економічних відносин / А. С. Філіпенко, І. В. Бураківський, В. С. Будкін [та ін.]. – К. : Либідь, 1994.

22. Міжнародна економіка : підручник / Мін-во освіти і науки України, Нац. металургійна академія України ; ред. В. М. Тарасевич. – К. : ЦНЛ, 2006. –224 с.
23. Міжнародна інвестиційна діяльність : підручник / за ред. Д. Г. Лук'яненка. – К. : КНЕУ, 2003. – 387 с.
24. Новицький В. Є. Міжнародна економічна діяльність України : підручник /В. Є. Новицький. – К. : КНЕУ, 2003.
25. Портер М. Международная конкуренция / М. Портер ; пер. с англ. – М. :Международные отношения, 1993.
26. Соколенко С. І. Сучасні світові ринки та Україна : наук. вид. / С. І. Соколенко. – К. : Демос, 1995.
27. Тодаро М. П. Экономическое развитие : учебник / М. П. Тодаро ; пер. с англ. ; под ред. С. М. Яковлева, Л. З. Зевина. – М. : Экономический факультет МГУ, ЮНИТИ, 1997.
28. Циганкова Т. М. Міжнародна торгівля : навч. посібник / Т. М. Циганкова, Л. П. Петрашко, Т. В. Кальченко. – К. : КНЕУ, 2001. – 487 с.
29. Циганкова Т. М. Міжнародні організації : навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. / Т. М. Циганкова, Т. Ф. Гордєєва. – К. : КНЕУ, 2003. – 183 с.
30. Чужиков В. І. Економіка зарубіжних країн : навчальний посібник / В. І. Чужиков. – К. : КНЕУ, 2005.
31. Шевчук В. О. Міжнародна економіка: теорія і практика : підручник / В. О. Шевчук. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К. : Знання, 2008. – 663 с.
32. Солонінко К.С. «Міжнародна економіка» навчальний посібник: Київ «Кондор», 2008р.

Інформаційні ресурси

1. Цифровий репозиторій ХНАМГ [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua>
2. Кабінет Міністрів України: <http://www.kmu.gov.ua>
3. Верховна Рада України: <http://www.rada.gov.ua>
4. Міністерство економічного розвитку і торгівлі: <http://www.me.gov.ua>
5. Міністерство фінансів: <http://www.minfin.gov.ua>
6. Державна комісія з цінних паперів і фондового ринку: <http://www.ssmc.gov.ua>
7. Державний служба статистики України: <http://www.ukrstat.gov.ua>
8. Національний банк України: <http://www.bank.gov.ua>
9. Світовий банк: <http://www.worldbank.org.ru>.